

perne af, at Embedsstanden er saaledes stillet, at Ministeriet kan fjerne den og stifte det hele Personale, uden at der derved paaføres Statskassen Byrder. Jeg vil indstændig advare de Herrer imod endog kun deelvis at bringe os ind paa denne Bane. Jeg troer, som sagt, at der i den paagældende Paragraph i Grundloven ligger en meget væsentlig Garanti, ikke for Embedsstanden, men for selve Landet imod Ministervillkaarlighed. Man har talt meget om Nepotisme i Absolutismens Dage, og jeg vil ikke benegte, at den har fundet Sted; men lad os vel vogte os for den Nepotisme, som kan blive Følgen af Ministerflister. Naar det først gaaer over i Bevidtheden, at det er ganske naturligt, at et Ministerium flister Personale tilligemed sig selv, fordi der ikke derved paadrages Statskassen nogen væsentlig Byrde, saa kan det have Følger, som blive af langt større Betydning for Landets Fremtid end den Nepotisme, hvorover man i Absolutismens Dage klagede.

Jeg skal imidlertid ikke gjøre nogen Indvending imod Forslaget, hentet fra selve Grundloven. Jeg troer, at man vel kan komme til at foretage Forandringer i den Retning, hvori Forslaget gaaer, uden endog at komme i Strid med den Tanke i Grundloven, som jeg har tilladt mig at tillægge en særdeles Vægt, men jeg troer kun, at vi skulle iagttage en passende Forsigtighed i saa Henseende. Jeg troer derhos, at det ikke er uden Betydning, at det udtryffeligt i Grundloven staaer, at vedkommende Embedsmænds Ret til Pension bestemmes i Overensstemmelse med Pensionsloven. Jeg seer deri et Fingerpeg om, at det Sted, hvor vi skulle behandle det Spørgsmaal, som i Diebliffet foreligger, ikke er et Lovforslag som det, der nu er til Forhandling, men at Stedet dertil derimod er, naar vi tage selve Pensionsloven under Overveelse. Vi kunne ikke bedømme, hvad det Skridt, der her er Spørgsmaal om at gjøre, vil have at betyde, undtagen vi tage den hele Pensionsmaterie under samlet Overveelse. — Jeg skal ganske vist villig yde min Aerkjendelse til de philanthropiske Bestræbelser, som i den senere Tid i forskjellige Lande og heldigvis ogsaa her i Landet have gjort sig gjæl-

dende med Hensyn til Benyttelsen af Livrenteanstalter og cumulerede Opsparelser, støttede til saadanne. Jeg er villig til at erkjende, at dette har en særdeles Betydning og ogsaa i vort Land kan og bør faae en meget større Betydning, end det hidtil har havt. Men vi maae dog paa den anden Side vogte os for at gaae for vidt i denne Retning. Jeg troer, at man paa enkelte Steder er begyndt at erkjende, at man kan drive Menneskekjærligheden i denne Retning for vidt, og at man kan nøde Arbeideren, den, som ved sit Arbejde, hvad enten det nu er et reent fysisk eller tillige et aandeligt, tjener sit daglige Brød, til at tænke for meget paa Fremtiden. Det er allerede meget vanskeligt at bestemme, hvor meget en Mand kan taale aarlig at lægge hen til sin egen Forsørgelse, men det bliver endnu vanskeligere, naar Spørgsmaalet dreier sig om ved kunstige Midler eller ved et ligefremt Paabud, som der her er Spørgsmaal om, at drive ham til i en Række af Aar at opspare af sin Indtægt for sig selv, uden at tage noget Hensyn til det, som for enhver velfindig Familiefader bør staae over Kjærligheden til sig selv, nemlig dem, som han vil efterlade sig, og hvis Tilværelse skyldes ham. Det er en Hovedanke fra min Side imod det Forslag, som her foreligger, at det vil tvinge Embedsmanden til at spille et meget risikabelt Lotteri, tvinge ham til igjennem en lang Aarrække af sit Liv at gjøre Indflud, som ofte kunne falde ham overordentlig besværlige, og som det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds (Bille) i mine Tanker uden mindste Overdrivelse betegnede med den høie Procentstørrelse, som af ham blev nævnt, og at det Lotteri, som han saaledes tvinges til at spille, og som allerede er overordentlig precairt for ham selv, derhos ogsaa, om han maa skee for sin Person nogenlunde finder sin Fordeel ved samme, bliver aldeles uden Betydning for hans Efterladte. Bille vi virkelig drive Menneskekjærligheden for den danske Embedsmand hen i den Retning, hvori det med Føie er fremhævet, at det er onskeligt at drive den for den arbejdende Klasse i Almindelighed — til denne Klasse hører ogsaa vor Embedsstand, thi den arbejder for sit Brød saa vel som Dageløeren. — saa